

РЪДИАРД КИПЛИНГ КАК БЯХА СЪЗДАДЕНИ БУКВИТЕ

Превод от английски: Валери Петров, 1996

chitanka.info

Една седмица след като Тефимай Металумай (ние, мое Безценно съкровище, ще продължаваме да си я наричаме Тефи) направи онази малка грешка със счупеното копие, Чуждия човек, писмото-рисунок и другите работи, тя излезе отново за риба с Татко си. Трябваше да помага на Майка си в простирането на кожи по високите колове за сушене пред тяхната Неолитична пещера, но тя се измъкна съвсем рано от къщи и изтича на реката при Татко си; и двамата започнаха да ловят риба. По едно време, както ловяха, Тефи си спомни нещо и започна да се кикоти сама. И тогава нейният Татко ѝ каза:

— Не глупей, дъще!

— Ама нали беше смешно, а, Татко? — каза Тефи. — Само като си го спомня, и ужасно се събуждам! (Тя искаше да каже „възбуждам“, разбира се.) Помниш как Върховният вожд беше надул бузи и какъв беше смешен Чуждият човек с накаляната коса?

— Помня и още как! — каза Тегумай. — Трябваше да му платя глоба две еленови кожи — и то от тези, меките, с ресни — за всичко, което му бяхме направили.

— Ние с теб не сме му направили нищо — каза Тефи. — Мама и нейните приятелки направиха всичко.

— Да не говорим за това! — каза Татко ѝ. — По-добре да хапнем!

Тефи загриза вкусно кокалче и мълча цели десет минути, докато Татко ѝ драскаше с един зъб от акула по парче брезова кора. После тя каза:

— Татко, намислих една тайнствена изненада! Направи един шум с уста, какъвто щеш!

— Ааа! — каза Тегумай. — Добро ли е като начало?

— Да — каза Тефи. — Приличаш ми на зяпнал шаран. Извикай пак, моля ти се!

— А! А! А! — каза Татко ѝ. — Кой те научи да говориш грубости на баща си, дъще моя!

— Но това, Татенце, не беше грубост, честна дума! — каза Тефи. — Това е част от моята тайнствена изненада. Кажу пак „Ааа“, Татко, и после си задръж така устата! Но преди това ми дай този зъб! Искам да нарисувам зяпнал шаран.

— А защо? — каза Татко ѝ.

— Как не разбираш! — каза Тефи, като драскаше по кората. — Това ще бъде нашата тайнствена изнинада. Като нарисувам един зяпнал шаран на стената в нашата Пещера, дето е очернено от пушека — ако Мама позволи — ти тогава, като го видиш, ще си спомниш за този шум, дето сега го направи. И ние можем да играем, ужким ти чуваш шума и се уплашваш; както когато те уплаших миналата зима при бобровото блато.

— Така ли? — каза Татко й с гласа, който имат големите, когато слушат истински. — Почвай тогава!

— Их! — каза Тефи. — Не мога да нарисувам цял шаран. Но нищо! Ще му нарисувам само устата. Нали знаеш как понякога те стоят с главите надолу и се ровят в тинята. Това е един ужким-шаран. (Ти си представи, че и останалото е нарисувано!) Устата му за нас ще значи „ааа“.

Тя беше нарисувала ето това:

— Не е лошо — каза Тегумай и почна да драска и той по своето парче брезова кора. — Само че си забравила да му сложиш мустачето.

— Но аз толкова мога да рисувам, Татенце!

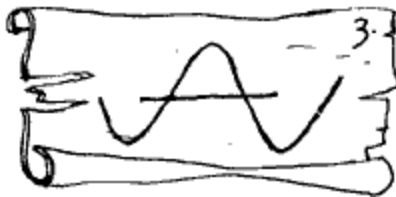
— Няма нищо особено за рисуване. Само устата и мустачето на пряко на устата. Така ще знаем, че е шаран, защото пъстървите и мрените нямат мустачета. Гледай!

И той нарисува ето това:

— Сега ще го прерисувам! — каза Тефи. — Ще го познаеш ли като го видиш на стената?

И тя нарисова това:

— Идеално! — каза Татко й. — Аз ще бъда така изненадан, щом го видя, сякаш ти си изскочила иззад някое дърво и си извикала: „Аа!“

— Сега направи друг шум! — каза много горда Тефи.

— Уааа! — извика силно Татко й.

— Хм! — каза Тефи. — Този шум е като че ли смесен. Накрая има „ааа“ като „шаранова уста“, но преди него има един друг, пострашен шум — първо е „Ууу“ и после „ааа“. „Уааа!“ Как да го нарисувам този шум?

— Той много прилича на „шаранова уста“. Да нарисуваме още мъничко от шарана и да го съединим с устата! — каза Татко й. Той също изглеждаше доста събуден.

— Не, ако са съединени, ще ги объркам. Нарисувай ги отделно! Нарисувай му опашката! Щом рибата е с главата надолу, първа ще е опашката й. И после, аз опашките им по-лесно ги рисувам — каза Тефи.

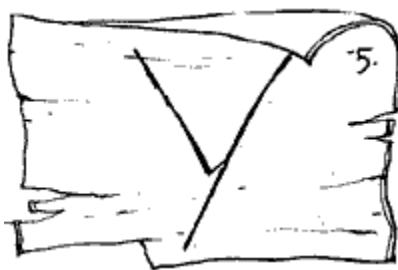
— Добра идея — каза Тегумай. — Ето ти една рибя опашка за шума „ууу“.

И той нарисова ето това:

— Сега и аз ще опитам — каза Тефи. — Само че аз не умея да рисувам като теб, Татенце. Нали може да направя само двете такива, дето отиват настрани, и после една чертичка надолу — дето се събират?

И тя нарисова ето това:

Татко ѝ кимна и очите му блестяха ярко.

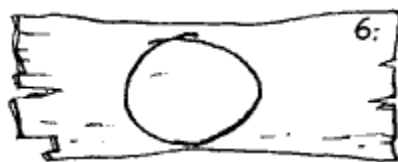
— Иха! Колко е интересно! — каза Тефи. — Сега направи още един шум, Татко!

— Ооо! — извика още по-силно Татко ѝ.

— О, този шум е съвсем лесен! — каза Тефи. — Устата ти става кръгла като яйце или като камък. Вместо „ооо“ ще слагаме яйце или камък!

— Ами ако няма наблизно нито яйце, нито камъни? По-добре да рисуваме нещо кръгло като тях — каза Татко ѝ.

И той нарисова ето това:

— Ах, колко много „шумни картинки“ си намислихме! — каза Тефи. — Шаранова уста, рибя опашка, яйце. Направи още един шум, Татенце!

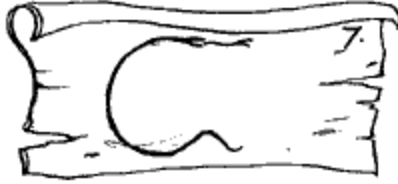
— Ссс! — каза Татко ѝ. Той се мръщеше нещо, но Тефи беше много събудена и не го забеляза.

— И този шум е лесен! — каза тя, като вече драскаше по кората си.

— Кой шум? — каза Татко ѝ. — Казах ти „Ссс“, защото мислех нещо и не исках да ми пречиш.

— Все пак и то е шум, Татко! Така съска змията, когато мисли нещо и не иска да ѝ пречим. Можем да рисуваме змия вместо „ссс“.

И тя нарисова ето това:

— Готово! — каза тя. — Имаме си още една тайнствена изненада! Щом нарисуваш съскаща змия при входа на задната ни пещеричка, дето си поправяш копията, аз ще знам, че ти мислиш нещо, и ще влизам тихо-тихичко като мишленце. А щом я нарисуваш на някое дърво край реката, когато ловиш риба, ще знам, че искаш да стъпвам внимателно, за да не цопне нито едно камъче във водата.

— Абсолютно вярно! — каза Тегумай. — И в тази игра се крие много повече, отколкото си мислиш. Тефенце миличко, имам чувството, че на Татко ти дъщеря му е попаднала на такова нещо, каквото Тегумайското племе не помни, откак е заменило кремъчните остриета на копията си с остриета от зъби на акула! Струва ми се, че сме направили най-голямото откритие на света!

— Какво откритие? — каза Тефи и нейните очички също заблестяха.

— Ще ти обясня — каза Татко й. — Как се казва „вода“ по тегумайски?

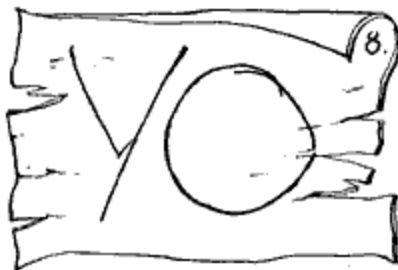
— „Уа“, сам знаеш! Така се казва и „река“, например „Вагай-уа“ — река Вагай.

— А как се казва лошата вода, дето носи треска, когато я пиеш; черната вода, блатната вода?

— „Уо“, разбира се!

— Така. Сега внимавай! — каза Татко й. — Представи си, че видиш тази рисунка, надраскана край някоя локва в бобровото блато!

И той нарисова ето това:

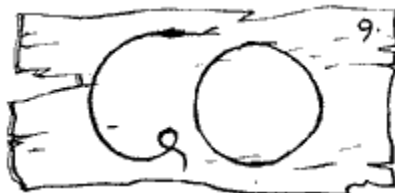
— Рибя опашка и яйце? Два шума заедно! „Уо“ — лоша вода — каза Тефи. — Няма да я пия, защото ще знам, че ти си ми казал, че е лоша.

— Но може аз да не съм до водата. Може да съм на много километри от нея, на лов например, и все пак...

— И все пак ще е все едно, че стоиш до мен и ми казваш: „Отминавай, Тефи, иначе ще те хване треска!“ И всичко това ще е в рибята опашка и в яйцето! О, Татенце, хайде да се върнем, да го разправим на Мама! Бързо, бързо — и тя заподскача около Татко си.

— Почакай малко! — каза Тегумай. — Първо да напреднем още мъничко. Я да видим! „Уо“ е „лоша вода“, но „Со“ е „храна, сготвена на огън“, нали?

И той нарисова ето това:

— Да! Змия и яйце — каза Тефи и пак заподскача. — „Со, со, со — сготвено месо!“ Щом видиш тази картинка, надраскана на някое дърво, Татенце, ще знаеш, че обядът е готов. И аз също. — И тя си поглади коремчето.

— И ти, разбира се! — каза Тегумай. — Но чакай малко! Тук нещо се обърква. „Со“ значи „идвай си на обяд“, но „Шо“ наричаме коловете, на които сушим кожата.

— Ужасни стари колове за сушене! — каза Тефи. — Много мразя да помагам, когато Мама окачва по тях тези горещи, вонещи и космещи кожи! Ако ти нарисуваш змия и яйце и аз си помисля, че обядът е готов, и се върна вкъщи, а пък то излезе, че трябва да й помагам да простира кожи по коловете, тогава какво ще стане?

— Ще се разсърдиш. И ще разсърдиш и Майка си. Трябва да направим друга картинка за „Шо“. Да нарисуваме друга, пъстра змия, която уж прави „шшш“, и да си знаем, че само змията без шарки съска: „ссс“.

— Шарките са мъчни за рисуване — каза Тефи — и освен това ти може някой път да бързаш и да ги забравиш, и аз да помисля, че е

„Со“, пък то да е „Шо“, и Мама пак ще ме хване. Не! По-добре да рисуваме направо ужасните колове за сушене, за да сме съвсем сигурни. Аз ще ги сложа веднага след змията.

— Тогава защо ти е змията? Остави само тях! — каза Татко й.

— Още по-хубаво! — каза Тефи.

— Като ги видя да стърчат сами, веднага ще разбера всичко.

Едно — две — три, и готово!

И тя рисува ето това:

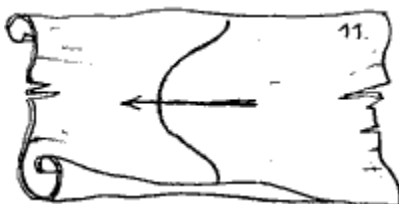
— Така ще е май по-сигурно. Във всеки случай много прилича на нашите колове — засмя се Татко й. — А сега ще направя един нов шум, в който ще има шума за коловете и още един шум. Ще кажа „Ше“, което на тегумайски език значи „лък“. Бъди спокойна, моя Тефи, „лък“, не „копие“!

И Тегумай отново се засмя.

— Няма да ми се подиграваш! — каза Тефи, като си спомни за своето писмо-картинка и за калта в косата на Чуждия човек. — Ти го рисувай това „Еее“.

— Добре. Този път ще го направим без бобри и хълмове, нали? — каза Татко й. — Ще рисуваме само лъка и стрелата. Първо „Колове“, а след тях...

И той рисува ето това:

— А жилата? — попита веднага Тефи.

— Много е тънка и мъчно се рисува — каза Тегумай. — После, щом лъкът стои извит, значи има жила. По-важно е, че така Мама няма

да помисли, че Татко ти е убит.

— Ама ще ти се разсърдя, да знаеш! — каза Тефи. — Вместо да ми се подиграваш, направи още шумове! Така интересно става!

— Хм! — каза Тегумай, като погледна над дърветата. — Да направим тогава картинка за „Ши“, което, както ти е известно, значи „небе“.

Тефи нарисова трите кола за сушене и спря.

— Трябва да измислим нова рисунка за звука накрая — каза тя.

— „Шиии!“ — каза Татко й. — Също като звука „лък“, само че накрая е по-тънко.

— Тогава да рисуваме лъка отслабнал! — каза Тефи.

— Не — каза Татко й. — Може да бързаме и да натискаме и тогава ще заприлича на дебелия „лък“. Ти забрави, че искаме да направим картинка за небето.

— То е празно — каза Тефи. — Не може да се нарисова.

— Наистина ли е празно? Нима няма нищо по него? — каза Татко й.

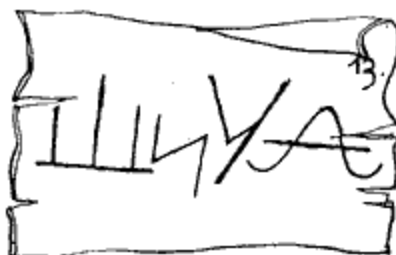
И той нарисова ето това:

— Светкавица! Чудесно! — каза Тефи, като драскаше със своя зъб от акула. — Хайде, измисляй още!

Татко й продължи да рисува и ръката му трепереше — толкоз силно беше събуден.

И той нарисова ето това:

— Не гледай мен, Тефи! — каза той. — Гледай в кората и се опитай да познаеш какво значи това на Тегумайски език! Ако успееш, значи, че сме направили откритието!

— Колове... Светкавица... Опашка... Шаранова уста — каза Тефи. — „Ши-Уа“. Небе — вода. Небесна вода. Дъжд. — Точно в този миг върху ръчичката ѝ капна капка вода, защото небето се беше заоблачило. — Заваля! Това ли искаше да ми кажеш, Татко?

— Разбира се — каза Татко ѝ. — И ти го казах без нито една дума, нали?

— Да — каза Тефи. — Аз щях да отгатна и самичка, но капката ме подсети. Сега винаги ще го помня. „Ши-Уа“ значи „дъжд“ или „вали“, или „ще завали“. Еха, Татенце! — тя скочи и затанцува около Татко си. — Ако ти си излязъл, преди аз да се събудя, и си нарисувал „Ши-Уа“ по очерненото на стената, аз ще знам, че въвн се готви да вали, и ще си взема бобровата качулка. Мама ще има да се чуди как съм познала!

Тегумай също скочи и затанцува. (В онези далечни дни Татковците си позволяваха такива неща.)

— И това не е всичко! Това не е всичко! — казваше той. — Ами ако искам да ти кажа, че няма да вали силно и че можеш да Дойдеш на реката, какво ще нарисуваме тогава? Кажй го първо на Тегумайски!

— „Ши-Уа-Лас, Уа-Мари“ (Небесна вода свършва. Река идвай.) Колко много нови звуци! Няма да можем да ги изрисуваме всички!

— Ще можем! Ще можем! — каза Тегумай. — Още само една минутка, Тефи, и за днеска спираме! Ние вече знаем „Ши-Уа“, нали? Но това „Лас“ ще ни измъчи. „Лл!“ — И той размахваше във въздуха своя зъб от акула.

— Накрая има „съскаща змия“, а преди нея — „шаранова уста“, „Ас-ас-ас“. Трябва ни само едно „Л“ отпред — каза Тефи.

— Да, но това „Лл“ трябва да го изрисуваме, а ние с теб сме първите хора на този свят, които се опитват да направят това, Тефимай!

— Какво от това? — каза Тефи, като се прозяваше, защото вече се беше поуморила. — „Лае“ значи, че нещо се свършва, или се счупва, или престава, нали?

— Да — каза Тегумай. — „Уа — Лас“ значи, че Мама няма вода за готвене... понякога тъкмо когато тръгвам на лов.

— А „Ше-Лас“ значи, че лъкът ти е счупен. О, пак си спомних как рисувах счупеното ти копие!

— Нарисувай го пак! — каза Татко й; и Тефи усети, че той е зарадван.

— Само него ли? — каза тя. — Или и бобрите?

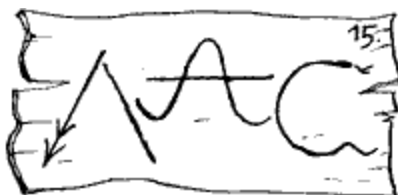
— Само него — каза Татко й и се засмя. — Ти вече знаеш да го рисуваш.

И тя рисува ето това:

— Отлично! — каза Тегумай. — „Счупено копие“ ще бъде вместо звука „Л“. То е съвсем различно от всички други звуци. И тогава „Лас“ ще стане така.

И той рисува ето това:

— Сега иде „Уа“. Че това „Уа“ ние вече го знаем! Остава ни само „Мари“. „Ммм“! Този звук ни затваря устата. Какво ще кажеш, да рисуваме вместо него „Затворена уста“?

И той рисува ето това:

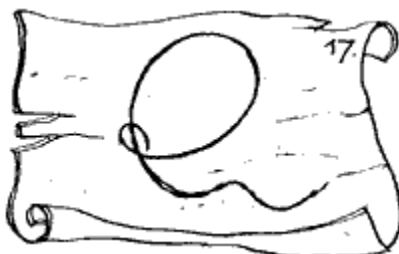

— После „шарановата уста“, и става „Ма“. Но какво ще правим с това „Ррр“, а, Тефи?

— То ръмжи като диво куче, което ти си уловил с примка — каза Тефи.

— Каква примка? Такава ли? — каза Татко й.

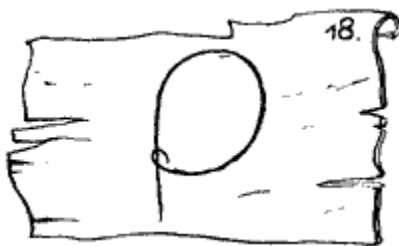
И той нарисова ето това:

— Много добре знаеш, че такава! — каза Тефи. — Само че тези извивки аз няма да мога да ги рисувам винаги еднакви.

— Тогава нека бъде без извивки — каза Тегумай. — Ако от тази наша игра излезе това, за което си мисля, ще бъде добре звуковите картинки да са по-прости. Нека „Ррр“-то бъде тъй!

И той нарисова ето това:

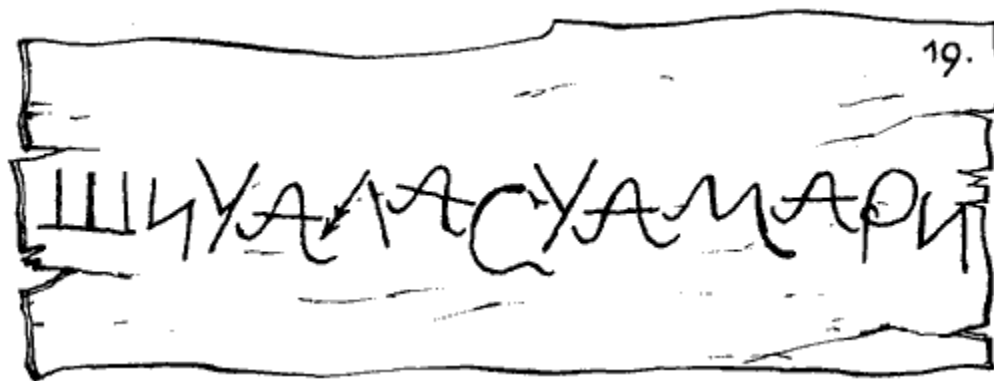

— Готово! — каза Тегумай и подскочи на един крак. — Сега ще ги нанижа всички на една връв като риби!

— Да сложим помежду им клечки, за да не се търкат една о друга, както с шараните! — каза Тефи.

— Ще оставям място между тях — каза Татко й. И много събуден, нарисова, без да спре, всичко подред върху една нова брезова кора.

И той нарисова ето това:

— „Ши-Уа-Лас-Уа-Мари“ — каза Тефи, като прочете звуците един след друг.

— За днес стига толкоз! — каза Тегумай. — Ти се умори, Тефи. Няма значение, скъпа моя! Утре ще довършим работата си, а пък от утре нататък ще ни помнят дълги-дълги години, след като и най-високите от тези дървета бъдат насечени за огън!

И те се върнаха вкъщи и цялата вечер Тегумай седя от едната страна на огъня, а Тефи — от другата и двамата си рисуваха по опушената стена разни „Уа“ и „Ши“ и „Ше“ и се кикотеха, докато Тефината майка каза:

— Наистина, мой Тегумай, ти си по-лош от моята Тефи!

— Моля ти се, не ни се сърди, Маминко! — каза Тефи. — Намислили сме ти една тайнствена изненада и щом я донамислим, веднага ще ти я направим. Но недей ме пита сега каква е, защото ще трябва да ти я издам.

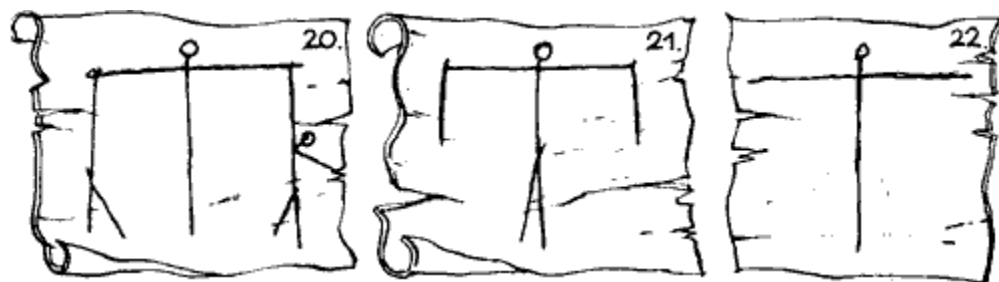
И Майка ѝ — много предпазливо — не я запита каква е изненадата. А на следната сутрин съвсем рано Тегумай слезе на реката да измисля нови звукови картинки и когато стана, Тефи видя, че отстрани на каменното корито за вода, пред Пещерата, беше надраскано с тебеширен камък: „Уа — Лас“. („Вода свършва“ или „Вода няма“).

— Хм! — каза си Тефи. — Тези звукови картинки ще има да ми създават грижи. Все едно, че Татко е тук и ми казва да донеса на Мама вода за готвене.

Тя отиде до извора, зад Пещерата, гребна вода с едно ведро от кора и напълни каменното корито; после изтича към реката и дръпна лявото ухо на Татко си; защото, когато беше добра, то ставаше нейно и тя имаше право да го дърпа.

— Хайде сега да нарисуваме останалите звукови картинки! — каза Татко й; и те дълго се потиха над тази задача и бяха силно събудени — макар че все пак не пропуснаха да си хапнат добре и да си поиграят на жмичка и гоненица.

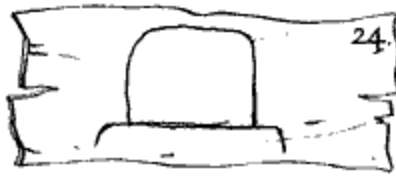
Когато стигнаха до звука „Г“, Тефи каза, че с този звук започват и нейното име, и името на Татко й, и името на Майка й, и че затова трябва да нарисуват Тримата, хванати за ръце. Те нарисуваха семейния си портрет веднъж-два пъти, но след шестия или седмия път започнаха да го правят все по-набързо и без подробности, докато накрая от тримата остана само един висок Тегумай, разперил ръце, за да улови Тефи и Тешумай. От тези рисунки ти можеш да получиш представа как стана това:

И другите картинки също така бяха отначало много красиви, подробни и мъчни за рисуване (особено на гладно сърце), но постепенно, от много повтаряне, те станаха по-прости и по-лесни и накрая Тегумай каза, че е доволен от тях. За звука „Ф“, който фучеше като вятъра зиме, те нарисуваха кръглия вход на Пещерата им, пресечен през средата от една отвесна черта, като знак, че входът е затворен, защото не можаха да нарисуват кожата.

За звука „Д“, който приличаше на гръмотевица, те нарисуваха четвъртития камък, който беше знак на божеството на Бурята.

И нарисоваха Свещения бобър на Тегумайското племе за звука „Б“.

За звука „Ч“, който явно напомняше птиче чуруликане, те нарисоваха клон на дърво с кацнала птица, но после, понеже клонът беше достатъчен, махнаха птицата и остана само клонът.

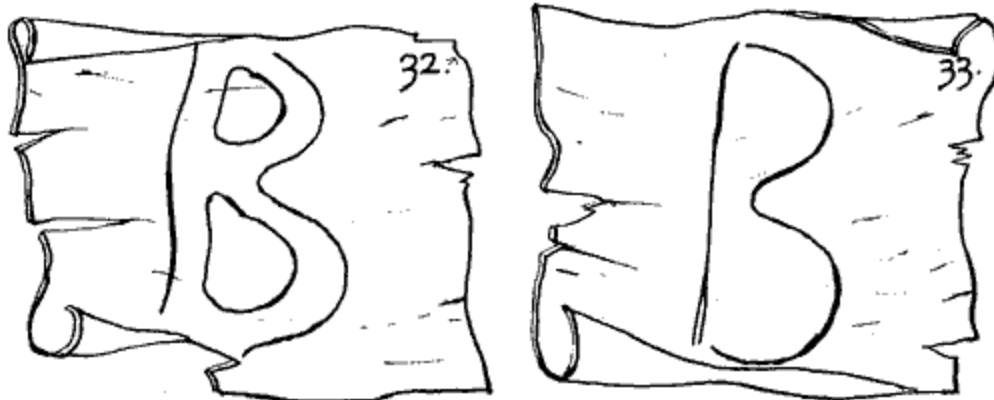
Когато стигнаха до звука „Ж“, те си спомниха как жужжат мухите в паяжините на Пещерата. (Майката на Тефи ги чистеше и все пак се случваше някоя да остане.) Но като не можаха да нарисуват муха, нарисоваха паяжината.

За „З“ си спомниха как бръмчи осата; но оса също мъчно се рисуваше и затова за този звук нарисоваха кривия път, по който осата лети, макар че той не се вижда във въздуха.

А за звука „В“ първото нещо, което им дойде наум, беше „Вагай“, защото реката с това име течеше до тях; и за да се знае, че е тя, а не друга река, те я нарисоваха с двете ѝ островчета — отначало по-точно, а после по-набързо.

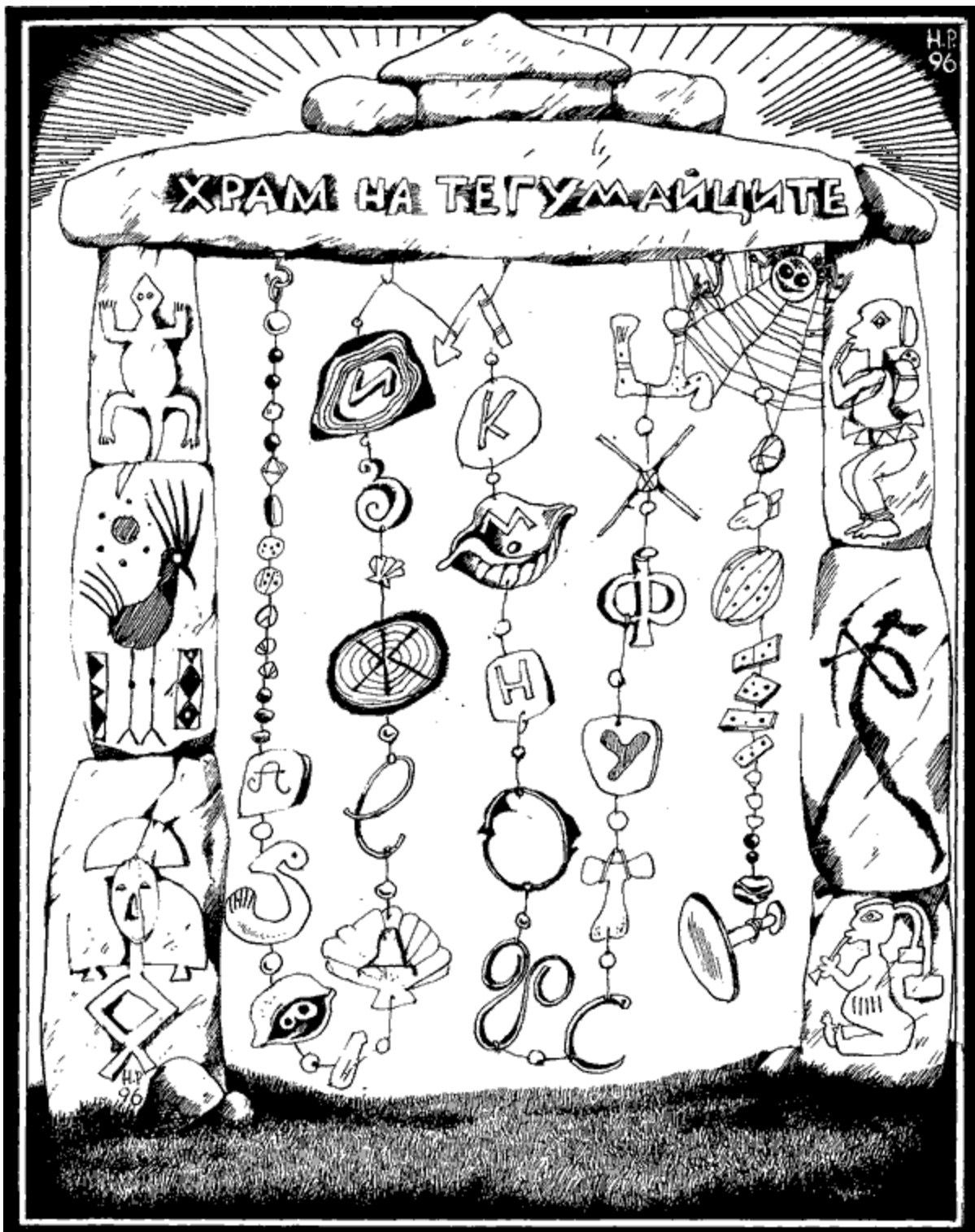
И така продължиха да измислят звукови картинки — докато накрая всеки звук доби свой знак и бяха създадени буквите, от първата до последната.

Разбира се, о, мое Безценно съкровище, всичко това е една приказка. Истината е, че преди да измислят сегашната азбука, която днешните наши Безценни съкровища така лесно научават (когато станат достатъчно големи), хората са имали най-различни начини за писане, като например Йероглифен, Демотически, Нилотски, Криптически, Куфически, Рунически, Дорически, Йонически и много още „ически-драскулически“. Но все пак някога, в най-ранните времена, първите букви са били измислени приблизително така, както се разказва в приказката.

И затова аз често си мисля за Тегумай Бопсулай и за жена му Тешумай и за малката Тефимай Металумай. И сякаш я виждам — да, тя е май! — как си драска драскулки край реката Вагай...

* * *

*От племето на Тегумай
и помен вече няма тук.
Над хълма Мероу грее май
сред тишина и птичи звук.
Но щом цветята зацъфтят
и с тях сърцето зазвучи,
изприква Тефи всеки път
във сноп от слънчеви лъчи.
От напрат има тя венец
и златна свилена коса,
очичките ѝ са синчец,
по-син от сини небеса.
Във дрешки кожени за лов,
тя тича, спира, тича пак
и с пушече от клон суров
на татко си подава знак,
далеч, към оня край — уви,
от нея толкова назад! —
където Тегумай върви,
останал сам на този свят.*

Едно от първите неща, които Тегумай Бопсулай направи, след като Тефи и той измислиха буквите, беше да изработи една магическа огърлица от всички букви, която да бъде поставена в Храма на Тегумайците и там да се пази за вечни времена. Всички Тегумайци им донесоха най-скъпоценни мъниста, камъни, красиви късчета от разни метали и други вещества; и двамата работиха цели пет години над огърлицата. Това е една рисунка на огърлицата. Отделните ѝ украшения са нанизани на най-здрава еленова жила, увита с медна тел.

Като почнеш отгоре, първото мънисто е от сребро — то е принадлежало на Главния жрец на Тегумайското племе; след него идат три черни бисера; сред тях е едно зърно от печена глина (синьо и сиво); после едно грапаво златисто мънисто, подарено от друго племе, което го е донесло от Африка (макар че то ми се вижда от индийски произход); след него е едно продълговато и сплескано от страни африканско мънисто (Тегумайското племе го е спечелило в битка); после идат две глинени топчета (бяло и зелено) — едното на точки, а другото — на точки и ивици; следват три кехлибарени мъниста, малко по-нащърбени; после три глинени зърна (червени и бели), от които двете са на точки, а третото — в средата — е с назъбени шарки. След това вече почват буквите — те са на отделни късчета и след всяка е нанизано едно безникаво глинено зрънце, на което пак е написана същата буква, само че по-мъничка. Ето направата на буквите:

А е издраскана върху зъб; струва ми се, резец на лос.

Б е Свещеният бобър на Тегумайците, изрязан от стара слонова кост.

В е една седефена раковина. Буквата е от вътрешната ѝ страна.

Г е счупена. От нея е останало само късче слонов рог.

Д е някаква мидичка. Буквата е от вътрешната ѝ страна.

Е представлява извита сребърна тел. Учудващото е, че буквата е ръкописна.

Ж е нарисувана с черно върху парченце дърво. (Мънистото след нея е малка мидена черупчица, а не глинено зърно. Не знам защо е така.)

З е някакъв особен вид кафява раковинка.

И е парченце от ахат с естествени зъбести шарки; то има форма на камбанка. Буквата се е получила, като една от шарките, която е била

по-мека, е била издълбана и после са запълнили издълбаното със смес от червен пясък и пчелен мед. Мънистото, което повтаря буквата, е до широката част на камбанката.

Л е изработена от сребро във форма на счупено копие. (След „И“, разбира се, би трябвало да дойде „К“, а не „Л“, но огърлицата е била скъсана и при поправката са разменили местата на двете букви.)

К е от седеф. Буквата е издълбана и запълнена с черен восък.

М е върху бледосива морска раковина, продупчена в средата. (Някои твърдят, че с това украшение е свързан древният израз „дупка в морето“, но аз не съм убеден в това.)

Н е късче от порфир. (Тегумай трябваше да работи пет месеца, за да го полира.)

О е парченце от черупка на щраусово яйце.

П и **Р** липсват. Загубили са се много отдавна в някаква война и племето ги е заместило с изсушени очила на змия очиларка.

С представлява малко сребърно змийче.

Т е направено от крайче на плоска кост; то е кафяво и лъснато до блясък.

У е рисунка на рибята опашка върху слонова кост.

Ф е изрязано от седеф с помощта на тел, мушкана в мокър пясък. Тефи си игра месец и половина, докато я полира и ѝ издълбае дупчиците.

Х е от сребърна тел. Там, дето двете телчици се събират, е прикрепен необработен гранат. (Тефи го намери.)

Ц е клонче от корал, което има естествената форма на буквата.

Ш, Щ, Ъ, Ь, Й, Ю, Я са се загубили.

След това пак има мъниста. Първото е малко, кръгло късче от медна руда; второто е необработен тюркоаз; третото е късче самородно злато; четвъртото е глинено, напомнящо по форма пъпеш (със зелени петънца); следват четири плочици от слонова кост с точки по тях, които приличат на плочици от домино; после идат три каменни зърна, грубо изработени; после две мъниста от меко желязо, ръждясали по краищата (те са толкоз обикновени, че навярно са магически); последно е едно много, много древно африканско мънисто; то изглежда стъклено и е пъстро: синьо, червено, бяло, черно и жълто. След това е бримката за голямото сребърно копче на другия край. И това е всичко.

Рисунката на огърлицата е много точна. Само черният фон е за красота. Огърлицата тежи 570 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.